

ESKİ HARFLERLE BASILMIŞ TÜRKÇE TECVİD, USUL-İ FİKİH VE KIRAAT ESERLERİ

Ali İPEK (*)

Güller NUHOĞLU (**)

ÖNSÖZ

İlim yoluna koyulan insan, kendi sahasında bir eser bulmak yahut bu saha-
da kimin ne yazdığını araştırmak için, günlerini belki yıllarını verir. Neticede bu
insan, kendine göre, ya istediğine kavuşur veya bunun eksikliğini kalbinde taşır.
Çok kısa ömürlü insanı bu zaman israfından kurtarmak için, öteden beri rehberler,
kataloglar hazırlana gelmiştir.

Bu noktadan hareketle şu küçücük eseri ortaya koymaya çalıştık. Bu eserde
eski harflerle basılmış Türkçe Tecvid ve Usul-i Fıkıh kitaplarını ayrı bölümler
halinde bir araya getirdik.

“Seyfettin Özege Bağış Kitapları Yazar Adı Katalogu” üzerindeki çalışmamız,
bu eserin ana kaynağını teşkil eder. Adı geçen katalogu hazırlarken, elde ettiğimiz
fişlere, bibliyografyadaki kaynakları taramak suretiyle ilavelerde bulunduk. Bu
çalışmada yer alan eserlerin ekserisini bizzat görerek tetkik ettik.

Kolaylık olması düşüncesi ile eserleri elif-lam takısını dikkate almaksızın al-
fabetik sıraya koyduk. Küçük olması hasebiyle de yazar indeksi yapmaya hacet
görmedik.

Ayrıca her bölümün sonunda, faydalı olacağı düşüncesiyle, Türk müellifleri-
nin o bölümle ilgili Arapça veya Türkçe olup da basılmamış eserlerinden de bir
kısmının ismini sıraladık.

Erzurum Atatürk Üniversitesi’ne bağışladığı kıymetli koleksiyonla ilme hiz-
met eden M. Seyfettin ÖZEĞE’yi rahmetle anarız.

* Doç. Dr., Kafkas Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü Öğretim Üyesi.

** Yrd. Doç. Dr., İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Doğu Dilleri ve Edebiyatları
Bölümü Öğretim Üyesi

A. TECVİD VE KIRAAT ESERLERİ

1. BASILMIŞ TECVİD ESERLERİ

Çocuklara Yeni Tecvid, Naim Giridî, İstanbul, Mahmud Bey Matbaası, 1327 (1911), 43 s.; İstanbul, Mahmud Bey Matbaası, 1329 (1913), 48 s.

En Kolay Tecvid, Yusuf Rıza, İzmir, Şems Matbaası, 1329 (1913), 30 s.

Hulasalı İzahlı Tecvid, Mehmed Şükrü, İstanbul, Babiâli Civarında 52 numaralı Matbaa, 1327 (1911), 3015 s.

el-Kavlu's-Sedid fi İlmi't-Tecvid yahut Tecvid-i Cedid, Mehmed Zihni Efendi, İstanbul, Matbaa-i Âmire, 1328 (1912) 83 s.

Kur'an-ı Kerim Esaslı Tatbikat Dersleri, Mehmet Demir Hafız, İstanbul, Haşim Matbaası, 1345 (1927) 14 s. Taş Baskı.

Kur'an-ı Kerim Tilavetine Medhal, Ahmet Edib- Veled Çelebi (İzbudak), İstanbul, Matbaa-i Âmire, 1342 (1924), 20-36 (36 s.); İstanbul, Matbaa-i Âmire, 1343 (1925), 20-36 (36 s.).

Kur'an-ı Kerim Muallimi, Mehmed Halid, İstanbul, Matbaa-i Âmire, 1341 (1923), 68 s.

Manzum Tecvid (Zafer), Hilmi Hafız (Şumnuli), İstanbul, Matbaa-i Âmire, 1265 (1849), 34 s.; İstanbul, - 1291 (1874), 34 s. Taş Baskı. (14. sayfadan itibaren Manzume-i Şurûti's-Salat, kenarında tecvid ve ilm-i hal kitabı vardır.)

Menşeu't-Tecvid, Mustafa el-Hac (Şamlı), İstanbul, - 1300, 48 s.

Mizan, Abdulkerim Debreli Hoca, İstanbul, Urfalı Hacı Halil Efendi Matbaası, 1305 (1888), 24-52 (52 s), Taş baskı; İstanbul, Hulusi Efendi Matbaası, 1326 (1908), 24-52 (52 s.), Taş baskı.

Mizanu'l-Huruf, Abdulkerim Debreli Hoca, İstanbul, Urfalı Hacı Halil Efendinin Matbaası, 1305 (1888), 1-24 (52 s.), Taş baskı; İstanbul, Hulusi Efendi Matbaası, 1326 (1908), 1-24 (52 s.), Taş baskı.

Muhitü't-Tecvid, Mehmed Salih Hafız, İzmir, Keşişyan Matbaası, 1329 (1913), 31 s.

Mükemmel Tecvid-i Reşadiye, Mehmed Kâmil Hafız, Samsun, Matbaa-i Şems, 1331 (1915), 56 s.

Mürşidü'l-Kariûn, Yusuf Zıyaeddin, İstanbul, Matbaa-i Osmaniye, 1339 (1923), 7 s., Taş baskı.

Mazmu'l-Ehem, Şeyhî Mehmed, İstanbul, - 1275 (1859), 7 s., Taş baskı; İstanbul, Şirket-i Sahafiye-i Osmaniye Matbaası, 1322/1324 (1906), 19 s., Taş baskı.

Risale-i Raiye, Süleyman Hafız, İstanbul, Matbaa-i Osmaniye, 1311 (1893), 19 s.

Ruhu'l-Huruf, Hasan Hüsnü b. Hüseyin, İstanbul, İbrahim Efendi Matbaası, 1299 (1882), 48 s., Taş baskı.

Sual Ve Cevaplı Muhtasar Tecvid, Hüseyin Refik, İstanbul, Karabet Matbaası, 1329 (1913), 42 s.

Sual Ve Cevaplı Tecvid, Ferid Hafız, İstanbul, Kasbar Matbaası, 1309 (1892), 32 s.; İstanbul, Babiâli Caddesinde 25 numaralı Matbaa, 1313 (1895), 32 s.; İstanbul, Babiâli Caddesinde 38 numaralı Matbaa, 1314 (1896), 32 s.; İstanbul, Babiâli Caddesinde 38 numaralı Matbaa, 1319 (1901), 32 s.; İstanbul, Babiâli Caddesinde 52 numaralı Matbaa, 1324 (1908), 29 s.; İstanbul, - 1324 (1908), 29 s.

Sual Ve Cevaplı Tecvid, Mehmed Tahir, İstanbul, Hulusi Efendi Matbaası, 1327 (1911), 23 s. Taş baskı.

Suallî Ve Cevaplı Tecvid, Mehmed Nuri Hafız, İstanbul, Vezir Hanında 48 numaralı matbaa, 1329 (1913), 30 s.; İstanbul, Necm-i istikbal Matbaası, 1331 (1915), 30 s.

Ta'lim-i Kıraat-ı Kur'an'dan Tecvid, Huri Hafız, İstanbul, Mürettibin-i Osmaniye Matbaası, 1327 (1911), 36 s.; İstanbul, Mürettibin-i Osmaniye Matbaası, 1330 (1914), 32 s.

Ta'rif-i Tecvid Ve Heca, İstanbul, - 1286 (1869), 16 s., Taş baskı.

Tecvid, Abdi Kâmil, İstanbul, Esad Efendi Matbaası, 1299 (1882), 31 s.; İstanbul, Mahmud Bey Matbaası, 1304 (1887), 40 s.; İstanbul, Mahmud Bey Matbaası, 1314 (1896), 40 s.

Tecvid, Naim Giridî, İstanbul, - , - , 48 s.

Tecvid, Refi ' Hafız, İstanbul, Mahmud Bey Matbaası, 1309 (1892), 18 s., Taş baskı; İstanbul, - , 1321 (1903), 18 s., Taş baskı; İstanbul, Mahmud Bey Matbaası, - , 18 s., Taş baskı; İstanbul, - , - , 18 s., Taş baskı; İstanbul, - , 1314 (1896), 21 s., Taş baskı.

Tecvid, Osman Pazarî, - , - , 1308 (1891), 19-31 (31 s), Taş baskı.

Tecvid, (Takribu'l-Ezhar Min Tecvidi'l-Kur'ân), Kazan, 1892, 23 s.

Tecvid-i Edâiye, Hamza, İstanbul, Daru't-tibaati'l-Âmire, 1251 (1835), 1-22 s. (52 s.); İstanbul, Matbaa-i Âmire, 1257 (1841), 32-80 (96 s); İstanbul, Daru't-Tibaati'l-Âmire, 1280 (1863), 32-80 (1568 s.)

Tecvid-İ Kurrabaş, Abdurrahman Kurrabaş, İstanbul, - ,1260 (1844), 24 s., Taş baskı; İstanbul, Matbaa-i Âmire, 1263 (1847), 11 s; İstanbul, Takvimhane-i

Âmire, 1275 (1859), 13 s.; İstanbul, - , 1277 (1861), 16 s., Taş baskı, (Tercüme-i Dürri Yetim ve diğer tecvid kitaplarıyla beraber); İstanbul, Daru't-Tibaati'l-Âmire, 1280 (1863), 82-96 (1568 s.); İstanbul, Hüseyin Ağanın Derstgahı, 1294 (1877), 16 s., Taş baskı; İstanbul, Matbaa-i Haseneyn, 1299 (1882), 16 s. Taş (T)¹; İstanbul, Matbaa-i Osmaniye, 1303 (1886), 23 s. Taş (T); İstanbul, Sahafiye-i Osmaniye, Şirketi Matbaası, 1307 (1890), 15 s., Taş baskı; İstanbul, Hacı Hüseyin Efendi Matbaası, 1308 (1891), 15 s., Taş baskı; İstanbul, Şirket-i Sahafiye-i Osmaniye Matbaası, 1309 (1892), 23 s., Taş baskı; İstanbul, - , 1311 (1893), 23 s., Taş baskı; İstanbul, Şirket-i İraniye Matbaası, 1312 (1894), 23 s., Taş baskı; İstanbul, Arif Efendi Matbaası, 1312 (1894), 15 s., Taş baskı; İstanbul, Sahafiye-i Osmaniye Şirketinin 52 numaralı Matbaası, 1314 (1896), 15 s., Taş baskı; İstanbul, Şirket-i Sahafiye-i Osmaniye Matbaası, 1314 (1896), 23 s. Taş (T); İstanbul, Mahmud Bey Matbaası, 1315 (1897), 15 s. Taş baskı; İstanbul, Matbaa-i Âmire, 1317 (1899), 15 s., Taş baskı; İstanbul, Mahmud Bey Matbaası, 1327 (1911), 15 s. Taş baskı; İstanbul, Ali Raif Matbaası, 1330 (1914), 15 s. Taş (M)²; İstanbul, Ali Raif Matbaası, 1331 (1915) 15 s. Taş (M); İstanbul, Ali Raif Matbaası, 1339 (1923), 15 s. Taş (M); İstanbul, Matbaa-i Ahmed Kâmil, - , 15 s. Taş baskı; - , 16 s. Taş baskı.

Tecvid-i Osmânî, Halil, İstanbul, - , - , 1301 (1884), 16 s. Taş baskı; İstanbul, - , 1314 (1896), 16 s. Taş baskı; İstanbul, Mahmud Bey Matbaası, 1326 (1910), 16 s. Taş baskı.

Tecvid-i Sehil li Füyûzâtî'l-Etfâl, Osman Nuri, İstanbul, Mahmud Bey Matbaası, 1297 (1880), 32 s. Taş baskı; İstanbul, - , 1299 (1882), 30 s. Taş baskı.

Tecvid-i Sırat-ı Kur'an, Yusuf Zıyaeddin el-Filibevî, İstanbul, Yeni Turan Matbaası, 1331 (1915), 16 s.

Tecvidu'l-Müntahab li Etfali'l-Mekteb, Abdulhalik Gaffarzade Badkübevî, Badkübe (Baku), - , 1327 (1909), 48 s., Taş baskı.

Tercüme-i Cezerî, Mağnisevî, İstanbul, Dar'ut-Tibaati'l-Amire, 1280 (1863), 98-149 (2+156+8 s.)

Tercüme-i Dürri Yetim, Ali b. Hüseyin Eskicizade, Seyyid, İstanbul, Matbaa-i Âmire, 1253 (1837), 89 s.; İstanbul, Takvimhane-i Âmire, 1257 (1841), 1-28 (96 s.); İstanbul, Dar'ut-Tibaati'l-Âmire, 1280 (1863); 1-28 (2+156+8 s.)

1 Sonunda (T) işareti olanlar yalnız "Tecvid" başlığıyla basılmıştır.

2 Sonunda (M) işareti olanlar "Musahhah Tecvid" başlığıyla basılmıştır.

Umdetu'l-Kariin, Mustafa Niyazi, Seyyid, İstanbul, Şirket-i Sahafiye-i Osmaniye Matbaası, 1320 (1902), 32 s.

Usul-i Tilavet yahut Sualli Ve Cevaplı Tecvid, Hüseyin Hafız, İstanbul, Şirket-i Mürettebiye Matbaası, 1327 (1911), 22+1 s.; İstanbul, Selânik Matbaası, 1328 (1912), 22 s.; İstanbul, Babıâli Caddesinde 73 numaralı Matbaa, 1330 (1914), 22+1 s.

Vesiletü'l-gufran, Ahmed Zıyaeddin Hafız, Kastamonu, - , 1327, (1909), 44 s.

Virdu'l-Müfid fi Şerhi't-Tecvid, Mehmed Esad Sahaflar Şeyhizade, İstanbul, Matbaa-i Âmire, 1264 (1848), 1-15 (60 s.); İstanbul, Şirket-i Sahafiye-i Osmaniye Matbaası, 1313 (1895), 46 s.

Yeni Usul Tatbikatlı Tecvid, Ebü'l-Muvaffak Ferid Üsküplü, Selânik, Midhat Paşa Sanayi Mektebi Matbaası, 1329 (1913), 32 s.

2. BASILMAMIŞ TECVİD VE KIRAAT ESERLERİ

Abdurrahman Celvetî, **el-Mearicu'l-Vusuliyye ilâ Âyi'l-Kur'âniyye**.

Abdurrahim Efendi, **Manzum Tecvid**.

Açıkbaş Muhammed Efendi, **Güzide**.

Ahmed Attar Efendi, **Mürşidu'l-Huffaz, Kümmelu'l-Hafızîn**.

Ahmed b. Muhammed Manisevî, **Kaside-i Şatıbiyye Tercümesi**.

Ahmed Bey, **Ravzatu'l-Kurra**.

Akif, **Mir'at-ı Kur'ân**.

Ayinezâde Muhammed Şemseddin Efendi, **Şerhu Cezerî**

Carullah Veliyuddin Efendi (Yenişehir-i Fenarî), **el-Furkan**

Esad Muhammed Efendi (Vakanüvis), **Şerhu Tecvid, Beyanu Zikri'l-Cehrî ve'l-Lahnî**.

Eskicizâde Ali Medhi Efendi, **Dürri Yetim Tercümesi**.

Hacibzâde Muhammed Efendi, **Kavaidu'l-Kur'ân fî Tecvidi'l-Kur'ân**.

Hacı Torun Efendi (Kayseriyevî), **Risaletu'l-İndiraciyye**.

Hakkı Muhammed Efendi, **Tefhimu'l-İhvan fî Tecvidi'l-Kur'ân**.

Halil Efendi (Burdurî), **Nüverî Haşiyesi**.

Hamdullah b. Hayreddin, **Cevahiru'l-Ukyan fî Şerhi Umdetu'l-İrfan, Vesiletu'l-İkran fî Şerhi Rusuhi'l-Lisan an Hurufi'l-Kur'ân, Şerhu Umdetu'l-İrfan fî Vasfi Hurufi'l-Kur'ân**.

Hamid b. El-Hac Abdulfettah, **Zübdetü'l-İrfan**, Hıfzı Arif Mehmed Bey (İstanbulî), **Sıbtul-Hayyat**.

Hilmi Emin Efendi, **Kaside-i Kur'âniyye**.

Hüseyinî, Hüseyinî b. Ahmed Siruzî, **Dürr-i Meknun**.

İbrahim Hakkı Erzurumî, **Tecvid**.

Kafiyecî, **Risaley-i Vücuhi'l-Kıraat**.

Kurt Mehmed Efendi, **Cezerî Türkiyyu'l-İbâre Şerhi**.

Maraşlı Mehmed b. Yahya Efendi, **Enfaî**.

Medenî Mehmed Efendi, **Tecvid**.

Molla Efendi (Molla Mehmed Emin Efendi), **Umdetu'l-Hallan fî İzahî Zübdetü'l-İrfan, Silsile-i Eimme-i Kurra, Tuhfetu't-Tecvid, Tuhfetu'l-Emin Fî Vukufi'l-Kur'âni'l-Mübîn**.

Molla Halil Siirdî, **Zıyau Kalbi'l-Aruf fî't-Tecvid ve'r-Resmu ve**

Molla Hüseyin b. İskenderî, **Fihrisu'l-Husuf, Şerhun Ala Manzumeti's-Şatıbtı fî't-Tecvid**.

Muhammed b. Bedruddin, **Lübabu't-Tecvid li'l-Kur'âni'l-Mecid, Usul-i Tarkib mine'l-Kıraa**.

Muhammed b. Mustafa Naimî, **Mutkinu'r-Rivaye**.

Mustafa b. Abdurrahman İzmirî, **Umdetu'l-Furkan fî Vücuhi'l-Kur'ân, Bedayiu'l-Burhan fî İlmi'l-Kur'ân, Takribu Husul-i Makasid**.

Mustafa b. Ömer Üsküdarî, **Risale fî İlmi'l-Kıraa**.

Niyazi Şeyh İsmail Efendi-**Risale-i Tecvid**

Resu'l-Kurra Abdullah b. Muhammed Salih Eyyubî, **İkazu'l-Kurra, Şerhu Mizani'l-Kurrai'l-Âşere**.

Saçaklızade Mehmed b. Ebi Bekir (Maraşî), **Cehdu'l-Mukil mine't-Tecvid, Tehzibu'l-Kurra**.

Şaban Efendi, **Tecvid**.

Yahya Efendi (Minkarizade), Şeyhulislam, **Tibyan fî Adabi'l-Kur'ân**.

Yusufzade Abdullah Hilmi Efendi, **Reddu'l-Kurra bi's-Şevaz, Tuhfetu't-Talebe fî Beyani Meddatı Tarafi't-Tayyibe, Beyanu Meratibi'l-Meddat, İtilaf, Meharicu'l-Huruf, Risale-i Harfi'd-Dadi's-Sahiha**.

Ziya Efendi, Evliyazade Ahmed Zıyaeddin Efendi, **Vesiletu's-Saade**.

B. USUL-İ FIKIH ESERLERİ

1. BASILMIŞ USUL-İ FIKIH ESERLERİ

Arabî İbare Usulu'l-fıkıh Nam Risalenin Tercümesi (The Principles Of Jurisprudence), M. Ali Suavî, Londra, Muhbir Matbaası, 1868, 8 s.

Fıkıh-ı Hanefî'nin Esâsâtı ve Kıyas ve Dine Müteallik Mesail, Seyyid Nesib, İstanbul, Evkaf-ı İslâmiye Matbaası, 1337/1339 (1921), 56 s.; Daru'l-Hikmeti'l-İslâmiye neşriyatı, Aded: 2.

Te'sisü'n-Nazar ve Ruhü'l-fıkıh Ferid, İbn Hazm, İzmir, Mizanu'l-Hukuk Matbaası, 1328 (1912), 108 s.

Kavaid-i Fıkhiyye, Musa Carullah Bigiyef, Kazan, Örnek Matbaası, 1328 (1919), 232 s., Neşreden: Ahmed el- İshakî.

Kitab-ı min Menâr fî Usul-i Fıkıh, Abdullah en-Nesefî, Çev. Mehmed el-Akkirmânî, İstanbul, - , 1289 (1872), 102 s. Taş baskı.

Levâmiu'd-dekâyık fî Tercümeti Mecâmiu'l-hakâyık, Ebû Said Hadimi'den Ahmed Hamdi, İstanbul, el-Hac Mustafa Efendi Matbaası, 1293 (1876), 3+6312 s.

Nazariyat-ı Fıkhiyye ve Adat-i Milliyye, Mehmed Nusret Hoca, İstanbul, Tanin Matbaası, 1340 (1924), 111 s.

Medhal-ı Fıkıh, Abdussettar , İstanbul, Mahmud Bey Matbaası, 1299 (1882), 31 s.

Muhtasar Usul-i Fıkıh, Kısaltan: Cemalddin, Selânik, - , 1327 (1911), 81 s., Taş baskı.

Tafsil li-Tavzihi'l-kavadi'l-fıkhiyye ve'l-Usuliyye fî Evveli'l-Mecelleti'l-Ahkâmi'l-adliyye, Süleyman Hasbi, İstanbul, Matbaa-i Osmaniye, 1297 (1881), 258 s.

Tatbikat-ı Mecelle, Cüz-i Evvel Kitabu'l-Buyu', Mehmed Said Mansurizade, İstanbul, Matbaa-i Ebu'z-Ziya, 1328 (1912), 150+1 s.

Telhis-i Kavaid-i Külliyye ve Istılahat-ı Fıkhiyye, Ali Ulvî, İstanbul, A. Asaduryan Şirket-i Mürettebiye, Matbaası, 1917, 128 s.

Telhis-i Usul-i Fıkıh, Mahmud Esad b. Emin Seydi Şehri, İzmir, Vilayet Matbaası, 1309 (1892), 4+396 s.; İzmir, Nikolayidi Matbaası, 1313 (1895), 508+3 s. II. Baskı.

Tercüme-i Mirkat, (Teshil-i Mirkatu'l-Vusul İlâ İlmi'l-Usul), Molla Husrev Muhammed b. Feramürz, Çev. Osman b. Mustafa el-Celibolî, İstanbul, Matbaa-i Âmire, 1288 (1871), 6+322 s.

Teşruhu'l-kavaidi'l-külliye fi Ahkami'l-Feriyeti'l-ameliyye, Abdussettar, İstanbul, Müzellefzade Rıza Efendi Basımhanesi, 1295 (1878), 55+1 s. Taş baskı; İstanbul, Mahmud Bey Matbaası, 1297 (1880), 68 s.; İstanbul, Mahmud Bey Matbaası, 1301 (1884), 52 s.

Tevşih-i Kavaid-i Külliye, Ahmed Şükrü, İstanbul, Necm-i İstikbal Matbaası, 1327 (1909), 67 s.

Türkçe Muhtasar Usul-i Fıkıh, Ahmed Hamdi (Şirvanlı), İstanbul, Mihran Matbaası, 1301 (1884), 1333 s.

Usul-i Fıkıh, Mehmed Zihni (Hacı), İstanbul, Mekteb-i Mülkiye-i Şahane, Litoğrafya Destgahı, 1309 (1892), 116 s. Taş baskı; İstanbul, Mekteb-i Mülkiye-i Şahane Litoğrafya Destgahı, 1312/1313 (1895), 123 s. Taş baskı; İstanbul, Mekteb-i Mülkiye-i Şahane, Litoğrafya Destgahı, 1314 (1896), 130 s. Taş baskı

Usul-i Fıkıh, Mahmud Esad b. Emin Seydişehirli, 1.Cilt, İstanbul, Mekteb-i Saniye Matbaası, 1302 (1885), 348 s.; Ravza-i Hukuk cüzlerinden, İstanbul, cemel Efendinin Matbaası, 1316 (1889), 384 s.

Usul-i Fıkıh, Mehmed Seyyid , İstanbul, Matbaa-i Âmire, 1333 (1917), 330 s.

Usul-i Fıkıh 1. Cüz Medhal, Mehmed Seyyid, İstanbul, Matbaa-i Âmire, 1333 (1917), 144 s.

Usul-i Fıkıh, Şevket, Daru'l-Fünun Matbaası, 1336/1337 (1920/1921), 100 s. Taş baskı, Daru'l-Fünun-i Osmani Talebe-i Hukuk Cemiyeti Neşriyatından.

Usul-i Fıkıh, IV. Sınıfa Mahsus, İstanbul, - , 1325/1327 (1909), 136 s. Taş baskı.

Usul-i Fıkıh, (II. Sınıfa Mahsus), Mustafa Asım Nasuhizade, İstanbul, - , 1329 (1910), 80 s. Taş baskı, Daru'l-Fünun İlâhiyat Şubesi Derslerinden.

Usul-i Fıkıh, Mustafa Hazım, Selânik, - , 1325/1326 (1909), 300 s. Taş baskı.

Usul-i Fıkıh Dersleri, Mehmed Seyyid, İstanbul, Matbaa-i Hukukiye, 1328 (1912), 140 s, Neşredenler: Ahmed Talat, Hacı Mehmed Tahir.

Usul-i Fıkıh Dersleri (Mebahisinden İrade, Kaza Ve Kader), Mehmed Seyyid, İstanbul, Kader matbaası, 1338 (19229), 324 s.

Usul-i Fıkıh Dersleri, Ali Haydar (Büyük), İstanbul, Matbaa-i Âmire, 1326 (1910), 558 s, Not tutan: Hacı Adil, Sırat-ı Müstakim kütüphanesi Aded: 1, Sırat-ı Müstakim Mecmuasına ilâve.

Usul-i Fıkıh Dersleri, İsmail Hakkı Manastırlı, İstanbul, Hüseyin Bey Matbaası, 1328 (1912), 140 s, Neşredenler: M. Memduh – M. Mıbahaddin.

Usul-i Fıkıh Dersleri, İsmail Hakkı İzmirli, İstanbul, Matbaa-i Hukuk, 1329 (1913), 176 s, Daru'l-Fünun Hukuk Şubesi.

Usul-i Fıkıh Formalarının (Seyyid Bey'in) Mebadi İçin Tertib Olunan Hulasa-i İmtihaniye, İstanbul, Hukuk Matbaası, 1330 (1914), 29 s.; İstanbul, Matbaa-i Nefaset, 1330 (1914), 32 s.

Usul-i Fıkıhdan İcma-i Ümmet, Muhiddin Köprülü, İstanbul, Hukuk Matbaası, 1328 (1912), 1.Cüz 16 s.

Usul-i Fıkıhdan Muhtasar Menar Tercümesi, Kasım Kutlubuğa, Çev. Mehmed Emin Hafız, İstanbul, Babıâli Caddesinde 7 numaralı Matbaa, 1298 (1881), 154 s.

Usul-i Fıkıh Sualleri, İstanbul, Matbaa-i Hukukiye, 1330 (1914), 7 s.

Usul-i İctihad, Mansurizade Said, İzmir, Vilayet Matbaası, 1329 (1913), 16 s, Hakikat-i İslâm Kütüphanesi 2. Kitab.

ez-Zeria ila İlmi'sh-Şeria, Abdulkadir Sadreddin, İstanbul, Mahmud Bey Matbaası, 1311 (1893), 146 s.

2. BASILMAMIŞ USUL-İ FIKIH ESERLERİ

Abdulkerim Efendi, **Haşiye-i Telvih**.

Abdullah Efendi, **Haşiye Alâ Muhtasari'l-Müntehâ**

Abdullah Efendi Şeyhulislam, **Haşiye-i Mir'at**.

Abdurrahman Alemşah (Kadı), **Şerh-i Menar**.

Abdussettar Efendi, **Şerhu Kavaidi'l-Mecelle, Medhal-i Fıkıh**.

Ali Fazlullah, **Mevahibu'l-Aziz fi Şerhi'l-Veciz**.

Ahmed Cevdet Paşa, **Beyanu'l-Unvan**.

Ahmed Hamdullah Efendi, **Mazbadatu'l-Fünun, Mir'atu'l-Usul**.

Atpazari Osman Fazli-i İlâhi, **Usul-i Fıkıhdan Tenkih Şerhi, Usul-i Fıkıhdan Telvih Haşiyesi**.

Avz-i Aleiyevî, **Haşiye Ala't-Telvih**.

Bulgurzade Hasan Efendi (Burdurî), **Ta'likat Alâ Haşiye-i Usul**.

Damat Hüseyin Efendi, **Usul Haşiyesi**.

Ebu's-Sena Muhammed b. Ahmed Cemaluddin Konevî, **Şerhu Muğni, Kitabı'l-Münteha fi Usuli'l-Fıkıh, Şerhu'l-Umde fi'l-Usul**.

Ebu Muhammed Abdullah Zıyaeddin, **Camıu'l-Fusul fi İlme'i'l-Fururi ve'l-Usul**.

Ekmelüddin Muhammed Bayburdî, et-**Takrir Şerhu Usul-i Pezdevî, Şerhu Muhtasar-i İbn Hacib mine'l-Usul.**

Fenarî Şemsuddin Muhammed b. Hamza, **Fusulu'l-Bedayi' li-Usuli's-Şerayi'.**

Hamdi Efendi (Küçük), **Tarifati Usul-i Fıkıh (Tarifatı'l-Fuhul).**

Hasan el-Kaî (Akhisari-i Bosnevî), **Sımtu'l-Vusul İlâ İlmi'l-Usul.**

Hattab Haydar b. Ebi'l-Kasım Karahisarî, **Şerh-i Menar.**

Hızır b. Muhammed (Amasyevî), **Gusnu'l-Usul.**

Husrev Muhammed Efendi Sivasi, **Mirkat ve Mir'at, Telvih, Şerhu Miftah, Usul-i Pezdevî.**

İbnu Kemal Paşa, **Ta'bir ve Tenkih.**

İşî Muhammed Efendi, **Hakaiku'l-Usul, Usul-i Fıkıhtan Bir Metn-i Metin.**

İbnu Türkman Alaüddin Ali b. Osman Mardinî, **Sa'diyye fî Usuli'l-Fıkıh.**

İzmirî Mevlana Muhammed b. Veli b. Rasul, **İlm-i Usul, Muhtasaru'l-Münteha Şerhi.**

Karabağı Muhyiddin Ahmed, **Haşiye-i Telvih.**

Karaçelebizade Abdulaziz Efendi, **Hallu'l-İştibah an Akdi'l-Eşbah**

Kara Halil Efendi, **Haşiye-i Muhtasar-ı Münteha.**

Kadı Burhaneddin (Erzincânî), **Tercih ala Telvih.**

Kabad Ahmed b. Muhammed Efendi, **Haşiyetu'l-Usul.**

Kadızed Şemseddin Ahmed Efendi Şeyhulislam, **Ta'likat ale't-Telvih.**

Lebîb Efendi, **Risale mine'l-Usul.**

Mekkî Muhammed Efendi, **Usul-i Fıkıhtan Aksam-ı Nazmı Mübeyyin; Risale-i Türkiyye.**

Maraşî Muhammed Efendi, **Bazı Ta'likat ala Usuli'l-Fıkıh.**

Mevlana Müftü Ebû Said el-Hadimî, **Metni Mecamiu'l-Hakayık fî İlmi'l-Usul.**

Ömer Vecihuddin b. Abdulmuhsin Erzincanî, **Keşf-i Pezdevî.**

Rahmi Efendi (Ekinî), **el-Feyzu'l-Kuts ala't-Tarsus.**

Salahî Efendi, **Menar Şerhi.**

Süleyman Efendi, **Usulu'l-Vusul.**

Süleyman Efendi (Müfti-i Geliboli), **Teshilu Mir'ati'l-Usul (Fî Tercümeti Mirkati'l-Vusul).**

Süleyman Efendi (Kırkağacı), **Şerhu Mecami li'l-Hadimî; Şerhu Hatimetri'l-Usul.**

Şemseddin Sivasî, **Zübdetü'l-Esrar (Şerhi Menar); Dairetu'l-Usul.**

Şakir Ahmed Efendi, **Ta'likat ala Mir'at.**

Şemseddin Yahya Efendi, **Şerh-i Menar.**

Şerif Reşid Paşa (Şerif Hacı Ahmed Reşid Paşa), **Ruhu'l-Mecelle** (Mecelle-i Ahkâm-ı Adliyenin İlm-i Usule Tatbikan Şerhini Mübeyyin olup sekiz cüzdür).

Taha Efendi (Gürânî), **Şerh-i Menar; Şerh ve Nazm-ı Muhtasarı'l-Menar.**

Tarsusî Muhammed Efendi (Müfti), **Haşiye ala Mir'at.**

Yarhisarî Muslihuddin, **Zübdetu'l-Vusul ilâ İlmi'l-Usul; Şerhu Vikaye.**

Yemli hazâde Mustafa Kâmil Efendi, **Elfiye ve Şerhi.**

Zenbillizâde Fudayl Çelebî, **Tenviru'l-Usul fî İlmi'l-Usul.**

Zıya Efendi, Evliyazade Ahmed Zıyaeddin Efendi, **Hulasatu'l-Efkâr** (Muh-tasar Menar Şerhi).

KAYNAKÇA

Bayram, Ali - Çöğenli, M. Sadi. Seyfettin, *Özege Bağış Kitaplar Kataloğu*, 1-5 Cilt, Erzurum, Atatürk Üniversitesi Basımevi, 1973-1980.

Bursalı, Mehmed Tahir, *Osmanlı Müellifleri*, İstanbul, Matbaa-i Âmire, 1333.

Karatay, F. Edhem, *İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi Türkçe Basmalar Alfabesine Kataloğu*, İstanbul, Osman Yalçın Matbaası, 1956.

Komisyon, *Milli Kütüphane Arap Harfli Türkçe Eserler Muvakkat Kataloğu* (Teksir halinde).

Özege, M. Seyfettin, *Eski Harflerle Basılmış Türkçe Eserler Kataloğu*, İstanbul, Fatih Yayınevi, 1971.